آمريڪي صلر جو آبنائي هرمز جي ناڪابندي ۽ اتان گذرندڙ هر جهاز کان 20 سيڪڙو ٽئڪس اڳاڙڻ جي اعلان

آمريڪا جلد ئي آبنائي هرمز جو ڪنٽرول سنڀالينڊو ۽ اتي جي بندرين ۽ بنيرل ڪان معاوضو وصول ڪندي، ايرانين سان ڏهه پيرا معاهدا ڪيا ويا آهن، ٻرانهن هر موقعي تي معاهدي جي پڇڙي ڪئي آهي: ٽرمپ

ايران آبنائي هرمز جو ڪنٽرول سنڀالڻ نٿا ڏين، ايران ان جا ڪا ذاريون اينجل، پڌجڻ ويا آهن ۽ ايران کي ان جو معاوضو ملڻ گهرجي، ٻاقي ايران انهن تي سخت حملو ڪري ويا آهن: آمريڪي صدر جو چوڻا

آمريڪي حملي مهيني کان جاري سيني سفاري ڪشمڪش کي ناڪام بڻائي ڇڏيو آهي، آمريڪي حملن جي قدمن ڪڙيل سموريون سفاري ڪشمڪشون کي بي نتيجو ۽ ناڪام بڻائي ڇڏيو

آمريڪا جا تازا حملا ڪنڊيل، قيمتن جي چڙتپ بين الاقوامي قانون ۽ ريئسي خودمختياريءَ جي صريح خلاف ورزي آهن، اهي حملا نه رڳو علائقي امن ۽ سلامتي لاءِ پڻ سنگين خطرو آهن

THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم ستٽي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
68 YEAR
1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4543862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore Ph: 5854047-8
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

واشنڪٽن (ر ٻ) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ چيو آهي ته آمريڪا جلد ئي آبنائي هرمز جو ڪنٽرول سنڀالينڊو ۽ اتي جي بندرين تي معاوضو وصول ڪندو، هن ٽوڪ

ڪشميرين کي حق ڊارڻ لاءِ عالمي برادري موثر ڪردار ادا ڪري: مريئر نواز

ڪشمير شهيدن جون آرڙائل ڦوٽائيون تحريڪ آزاديءَ جو روشن باب آهن: وزيراعليءَ پنجاب

لاهور (اڻي پي پي) پنجاب جي وزيراعليءَ مريئر نواز شريف چيو آهي ته ڪشميرين جي حق ڊارڻ لاءِ عالمي برادري موثر ڪردار ادا ڪري.

نڊرانو پيش ڪندڙ ڪشميري پيشوت پاڻرو

ايران مهاڏي تحت سپ ڪجهه ڇڏي ڏنو هو ڪمري مان نڪتاسين ته جهاز تي حملو ٿيو: ڊونلڊ ٽرمپ

آمريڪي جا 140 ٺڪاڻ تي حملا ايران جون عمان، قطر، بحرين ۽ ڪويت ۾ ڪارروايون، دفاعي نظام ميزائل تباهه

ڪارروائي جي دوران زميني ۽ بحري اڈن تان اڏام ڪندڙ جنگي جهازن، ڊرونز ۽ آمريڪي بحري جهازن تان جديد هٿيار استعمال ڪيا ويا

حملن ۾ ايران جي ميزائل ۽ ڊرون ٺڪاڻن، بحري اثاثا، هٿيارن جا گودام، مواصلاتي مرڪز ۽ سامونڊي نگرانيءَ واري نظام کي نشانو بنايو

ڇڪتاڻ جي باوجود آبنائي هرمز تان واپاري جهازن جي آمد رفت جاري آهي، عالمي توانائي جي وهڪاست مڪمل طور تي متاثر نٿي آهي

پيٽروول فراهم ڪندڙ پليٽ فارمن کي نه نقصان ڪيو ويو، بيان موجب قطر ۽ العديد هوائي اڈي تي بيلسٽڪ ميزائلن سان حملو ڪيو ويو: پاسداران انقلاب دفاعي نظام ميزائل کي ناڪارا بڻائي تباهه ڪيو، جڏهن ته پاسداران انقلاب ان جون تصويرون پڻ جاري ڪيون آهن

اسلام آباد: اسلامي ملڪن جي خوب وڻندڙ ۽ شريف محترمه مالڪن جي زلين جو سينيٽ چيئرمين يوسف رضا گيلاني ۽ وفاقي وزير اعظم نذير تارڙ سان رنڊل ڪروپ فوٽو

پاڪستان عورتن بابت ٻ آءِ سي وزارتي ڪانفرنس جي صدارت سنياڻي ورتي

پاڪستان عورتن جي حقن، موقعن ۽ قيادت کي اڳتي وڌائڻ لاءِ اداره جاتي فريم ورڪ مسلسل بڻائي رهيو آهي

عورتن جي قيادت، مالياتي شموليت ۽ سندن شموليت ۽ ڪاروبار کي هڏي ڏاري رهيا آهن، جيمئلي فرق کي ختم ڪري رهيا آهن

ايوان جي اڳواڻي ڪرڪشن کي ٻاهرئي ٻاڻائي آهي ته ڪابه عورت يا ڇوڪري ڪنارا نه ڇڏجي، عورتن ۽ غير معمولات سبب ٻوٽنگ نه رهي، اعظم نذير تارڙ

اسلام آباد (اڻي پي پي) پاڪستان اسلام آباد ۾ منعقد عورتن بابت ٽائين آر آءِ سي وزارتي سومر ڏينهن ٽائين آر آءِ سي وزارتي ڪانفرنس جي صدارت سنياڻي ورتي

بقايا صفحه 28 ڏسو صفحه 2

پاڪستان ۽ سيڪيورٽي فورسز جو ڪڏيل آپريشن جاري، وڏيڪ 8 دهشتگرد مارجي ويا

پاڪ فوج ايف سي بلوچستان ۽ پوليس جو ڪڏيل "آپريشن شعبان" جاري، 117 خوارجين مارجي ڇڪ

سيڪيورٽي فورسز جون فتنه الخوارج خلاف علاقائي ۽ اثراڻيون ڪارروايون جاري آهن:سيڪيورٽي عملدار

اثراڻيءَ ڪارروائين جي نتيجي ۾ خوارجي دهشتگرد پنهنجون پناهگاهون ڇڏڻ تي مجبور ٿي پڇي رهيا آهن

راڊيڪل اڻي پي پي) پاڪ فوج ايف سي بلوچستان ۽ پوليس جو ڪڏيل آپريشن "شعبان" جاري آهي S جولاءِ کان هاڻ تائين آپريشن شعبان ۾ ٻين ڪنهي اطلاعن جي بنياد تي آپريشنز ۾ مجموعي طور تي 117 خوارجين کي ماريو ويو آهي سيڪيورٽي

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحه2

ڊوهه: وزيراعظم شهباز شريف دوها جي امير شيخ تميم بن حماد الثاني سان سندس واڌ اڇوتي اميز شيخ حماد بن خليفه الثاني جي تعزيت ڪري رهيو آهي

احتجاج ڪندڙ احتجاج ختم ڪري گانڌيءَ جي ميز تي اچون: ميئر مقام

ڪشميرين سان ڪيل معاهدن تي عملدرآمد ڪندا سين، پارت ظلم بند ڪري

پاڪستان، ڪشمير ۾ ٿرم جي جنگي گانڌيءَ ٽين اي سي سب ڊويزن ۽ ڊپٽيسز

اسلام آباد (اڻي پي پي) ڪشمير ۾ گلڪٽ پاڪستان معاملن پاڻ وفاقي وزير انجينئر اميز مقام چيو آهي ته احتجاج ڪندڙ

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحه2

ايران پاران پنهنجي قضائي حدن ۽ آمريڪي ڊرون ڪيرائڻ جي دعويٰ

ايراني فوج بندر عباس ۽ هڪ آمريڪي ڊرون کي جوبو ڪڍڻ ان کي ڪيرايو

ڪيرائڻ جي دعويٰ ڪئي آهي. پرڏيهي تهران (اڻي پي پي) ايران سوسر ڏينهن پنهنجي قضائي حدن ۾ آمريڪي ڊرون

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحه2

دوها: آڇوتي وزيراعظم نواز شريف دوها جي امير شيخ تميم بن حماد الثاني سان سندس واڌ آڇوتي اميز شيخ حماد بن خليفه الثاني جي تعزيت ڪري رهيو آهي

صحت جي سهولتن جي فراهمي ۽ غفلت ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪئي ويندي: وڏو وزير

ڪلثوم ٻائي واڻيڪا اسپتال ۾ ڇاهه ٽيل ايڇ آءِ وي ڪيسن جو جائزو وٺڻ لاءِ هڪ اعليٰ سطحي اجلاس ٿيو

معائنا ٽيندڙ پارن جي بنا ڪنهن رڪاوٽ علاج ۽ ڪٿهي مدت جي بحاليءَ کي يقيني بڻايو ويجي: هدايت

ذميوار عملدارن خلاف ميرٽ تي ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ ٽرٻ پارٽي آڻڻ کي حتمي شڪل ڏني وڃي

ڪراچي (رپورٽ : مجيد عباسي) سنڌ حي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه سومر

ڏينهن ليبر پارٽيءَ جي هنڌيت ڪئي ته ڪلثوم ٻائي واڻيڪا اسپتال ۾ ايڇ آءِ وي

جي ڦهلاءَ سان معائنا ٽيندڙ پارن جي سخت

ڪراچي (ڪيپشن) ڪراچي ۾ ڊي ايڇ اي فيز 8 ۾ ڪيس سامهون آيل بابت ڪابينا جي رڪني

صحت جي سهولتن جي فراهمي ۽ غفلت ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪئي ويندي: وڏو وزير

ڪلثوم ٻائي واڻيڪا اسپتال ۾ ڇاهه ٽيل ايڇ آءِ وي ڪيسن جو جائزو وٺڻ لاءِ هڪ اعليٰ سطحي اجلاس ٿيو

معائنا ٽيندڙ پارن جي بنا ڪنهن رڪاوٽ علاج ۽ ڪٿهي مدت جي بحاليءَ کي يقيني بڻايو ويجي: هدايت

ذميوار عملدارن خلاف ميرٽ تي ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ ٽرٻ پارٽي آڻڻ کي حتمي شڪل ڏني وڃي

ڪراچي (رپورٽ : مجيد عباسي) سنڌ حي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه سومر

ڏينهن ليبر پارٽيءَ جي هنڌيت ڪئي ته ڪلثوم ٻائي واڻيڪا اسپتال ۾ ايڇ آءِ وي

جي ڦهلاءَ سان معائنا ٽيندڙ پارن جي سخت

ڪراچي (ڪيپشن) ڪراچي ۾ ڊي ايڇ اي فيز 8 ۾ ڪيس سامهون آيل بابت ڪابينا جي رڪني

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحه2

ڪراچي: ڊوڪي وزير سيد مراد علي شاهه جي صدارت هيٺ سيمي جي اسپتال ۾ ايندڙ جا ڪيس سامهون آيل بابت ڪابينا جي رڪني ٿي

سنڌ ڪوٽ جي اثراڻيءَ پاڻيسين سان صوبي معائنو ٽوڙي ۽ سيڪريٽريز جو ڳيٽ ري ٻڌائڻ پيو وڃي: شرجيل ميمڻ

ٻ پ حڪومت پارٽ صوبي ۽ جاري ۽ تجويز ڪيل ميگا منصوبا جديد انفرا اسٽرڪچر جو بنياد رکندا

سازگار ماحول جي فراهمي سان ملڪي ۽ غير ملڪي سيڙڪارن جو اعتماد بحال ٿيو آهي

حڪومت صوبي جي معيشت کي وڏيڪ مضبوط بڻائڻ، ايڪسپورٽ ۽ اضافي لاءِ عملي قدم کڻي پئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ ڪراچي ۽ اطلاعات ٽرانسپورٽ ۽ ماس ڪميونڪيشن جي اثراڻيون ٻاليسين

ترقياتي رقمن ۽ سيڪيٽريٽ ۾ سنڌ حڪومت جي اثراڻيون

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحه2

ابر ڪير ايبر ڦيرات ۽ ڇڪاڻ سبب پارٽي ٽيهاڻي ٽائين ويڙهي ويئي، سمير اختر

سيڊبار اڪزاٽ ڊيڪمي سان نڪرايو ۽ رڙي آهن، اختلاف پرسي مڪمل ٽائين پهچي ڇڪا آهن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) اڪوڙي سيڊ ڪراچي ۽ ايبر ڪير ايبر پاڪستان جي اڪزاٽ سيبر اختر پارٽي جي اندروني اختلافن جي سخت

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحه2

سنڌ جي مشهور ڪاروڪاره پبلسٽ مهراڻ رپورٽر ڪوشي جي جوڙجڪ ورسي، پهڻا پيش

ڪراچي ۽ ٽاماڻي ڏاڪماڻ ايسوسيئيشن جي رڪن عديدات سان ملهاڻي رڻي

پاڪستان ڦار ٿي ويو هرڪنسن ايسوسيئيشن جي صدر ۽ قيرتي ڪاميڊي ويڙ فائنر خوابي ڪئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان ڦار ٿي ويو هرڪنسن ايسوسيئيشن جي صدر ۽ قيرتي ڪاميڊي ويڙ فائنر خوابي ڪئي ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان ڪڏيل ڪيڏيل ڏينهن عديدات ۽ احترام سان پبلسٽ مهراڻ رپورٽر ڪوشي جي جوڙجڪ ورسي ڪراچي ۽ ٽاماڻي ڏاڪماڻ ايسوسيئيشن جي رڪن سنڌ جي مشهور ڪاروڪاره ڪوشي ورسي موقعي تي سنڌس قبر پرسان سوگوار ويڙهي آهي

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحه2

ڪراچي: ٽامور آڏاڪار مصطفيٰ قريشي پنهنجي رڻي ٽامور ڪوڙهاره رپريشا قريشي جي ورسي جي موقعي تي سنڌس قبر پرسان سوگوار ويڙهي آهي

سنڌ حڪومت جي ترجماڻ سيده تحسين عابدي ڪيبلين سيلي ۾ شڪاريتن بڻايون

مختلف شعبن مان مليل درخواستن، شڪايتن ۽ تحريزن جو تفصيلي جائزو ورتو ويو

لاڙيل ڪاني ۽ لاڙن کي عراضي معاملن جي برڪت ۽ اثراڻيءَ خلا لاءِ ضروري هلائڻ ورتو ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت جي ترجماڻ سيده تحسين عابدي اڄ رڻي ويڙهر

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحه2

ڪراچي پورٽ ڀر ميگا ڪنٽينر هب جاءِ ايبر ايس سي ايريا ڇڏي ويو، ڪارگو آپريشن شروع

جهاز جي آمد بندرگاهه جي ڏاڪڻ صلاحيتن ۽ عالمي سامونڊي پابلا ۽ پورٽ جي اهميت جو ثبوت آهي: ترجمان

جهاز جي هن قدري ڊيزائن ڏاڪڻ 3 هزار ڪنٽينر سمجهي ٿي آپريٽ ڪري سگهي ٿي، ترجمان

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي پورٽ تي 598 S ميٽر ڊگهو ۽ 59 ميٽر ويڪرو ميگا ڪنٽينر جهاز ايبر ايس سي ايريا تي پهچي

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحه2

سنڌ جيسڻ پڻهڻجي خصي جو پاڻي گهريو آهي، غير ڪميرشل بيمار صوبن ۾ ٽئرزن پيدا ڪندا، ڪامران خان شورو

پاڻي جهڙي حساس قومي معاملي تي ڪميرائل بيان ڏيڻ ڪهڙن ۽ صوبن جي رڄ ۽ غلط فهميون پيدا ڪرڻ ڪان ٻاسو ڪيو وڃي

ڪنٽان وارو معاملو ڪابينا معاون واري ڪانوَنسل (سي سي اي) ۾ بحث هيٺ آڻيو ڪنهي وڃي ۽ ڪابينا ڪميٽي جي سامهون رکي ڪميرائل نموني ڳالهائي ڪهڙي ڀر تہ آهن انهائي حساس قومي معاملو آهي

ڪراچي (رپورٽ: مجيد عباسي) صوبائي آبپاشي واري وزير جام خان شورو ڀر آهي

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحه2

ڪراچي ۾ بينڪ مان رقم ڪيرائيندڙ ڊينئر ڊاڪٽر ڦورن جي فائرنگ ۾ قتل، 25 لک روپيا ڦر

ڪلفٽن ٽين تلوار جي ويجهو ڪار ۾ فائرنگ جي نتيجي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار زخمي ٿي پير

ڪيس ويجهي خانگي اسپتال نيو ويو جتي هو فوت ٿي ويو. لاش کي ڪاني قانوني ڪارروائي لاءِ جناح اسپتال منتقل

واقعي وقت بينڪ جي ڪارڊ پٽ ڦورن ٽي فائرنگ ڪئي ۽ ڦر فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا

ڪراچي (رپورٽ : راجب ڪاها) ڪراچي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار قتل ڪيس ڪلفٽن ٽين تلوار جي رهاڪو

ٽي فائرنگ جي نتيجي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار ڪاني وڌيڪ تفصيل رپورٽ طلب

قر ڪري فرار ٿي ويا واقعي جي هڪ رڪن

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحه2

ڪراچي: بينڪ ۾ هٿرادو قتل ڪيل ڊاڪٽر آڪاش ۽ ان جي رڪن وارث آڏاڻا ڪري رهيا آهن

ڪاچو وزير ضياءُ الحسن لنجار ٻاران ڊاڪٽر جي قتل ۽ ڦرٽ واقعن جي ريورٽ طلب ڪري ورتي

ڪراچي : سنڌ جي ڪهر ڪاني وارو وزير

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحه2

وڏي وزير ڦر ڦورن فائرنگ ۽ ڊاڪٽر جي قتل جو نوٽيس ورتو، ريورٽ طلب

ڪراچي: سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحه2

ڪراچي ۾ بينڪ ڪيرائيندڙ ڊينئر ڊاڪٽر ڦورن جي فائرنگ ۾ قتل، 25 لک روپيا ڦر

ڪلفٽن ٽين تلوار جي ويجهو ڪار ۾ فائرنگ جي نتيجي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار زخمي ٿي پير

ڪيس ويجهي خانگي اسپتال نيو ويو جتي هو فوت ٿي ويو. لاش کي ڪاني قانوني ڪارروائي لاءِ جناح اسپتال منتقل

واقعي وقت بينڪ جي ڪارڊ پٽ ڦورن ٽي فائرنگ ڪئي ۽ ڦر فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا

ڪراچي (رپورٽ : راجب ڪاها) ڪراچي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار قتل ڪيس ڪلفٽن ٽين تلوار جي رهاڪو

ٽي فائرنگ جي نتيجي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار ڪاني وڌيڪ تفصيل رپورٽ طلب

قر ڪري فرار ٿي ويا واقعي جي هڪ رڪن

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحه2

ڪراچي: بينڪ ۾ هٿرادو قتل ڪيل ڊاڪٽر آڪاش ۽ ان جي رڪن وارث آڏاڻا ڪري رهيا آهن

ڪاچو وزير ضياءُ الحسن لنجار ٻاران ڊاڪٽر جي قتل ۽ ڦرٽ واقعن جي ريورٽ طلب ڪري ورتي

ڪراچي : سنڌ جي ڪهر ڪاني وارو وزير

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحه2

وڏي وزير ڦر ڦورن فائرنگ ۽ ڊاڪٽر جي قتل جو نوٽيس ورتو، ريورٽ طلب

ڪراچي: سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحه2

آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍ واقعي جو نوٽيس ورتو ۽ ڊي آءِ جي کان تفصيلي رپورٽ طلب

ڪراچي ۾ بينڪ مان رقم ڪيرائيندڙ ڊينئر ڊاڪٽر ڦورن جي فائرنگ ۾ قتل، 25 لک روپيا ڦر

ڪلفٽن تين تلوار جي ويجهو ڪار ۾ فائرنگ جي نتيجي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار زخمي ٿي پير

ڪيس ويجهي خانگي اسپتال نيو ويو جتي هو فوت ٿي ويو. لاش کي ڪاني قانوني ڪارروائي لاءِ جناح اسپتال منتقل

واقعي وقت بينڪ جي ڪارڊ پٽ ڦورن ٽي فائرنگ ڪئي ۽ ڦر فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا

ڪراچي (رپورٽ : راجب ڪاها) ڪراچي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار قتل ڪيس ڪلفٽن ٽين تلوار جي رهاڪو

ٽي فائرنگ جي نتيجي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار ڪاني وڌيڪ تفصيل رپورٽ طلب

قر ڪري فرار ٿي ويا واقعي جي هڪ رڪن

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحه2

ڪراچي: بينڪ ۾ هٿرادو قتل ڪيل ڊاڪٽر آڪاش ۽ ان جي رڪن وارث آڏاڻا ڪري رهيا آهن

ڪاچو وزير ضياءُ الحسن لنجار ٻاران ڊاڪٽر جي قتل ۽ ڦرٽ واقعن جي ريورٽ طلب ڪري ورتي

ڪراچي : سنڌ جي ڪهر ڪاني وارو وزير

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحه2

وڏي وزير ڦر ڦورن فائرنگ ۽ ڊاڪٽر جي قتل جو نوٽيس ورتو، ريورٽ طلب

ڪراچي: سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحه2

ڪراچي ۾ بينڪ مان رقم ڪيرائيندڙ ڊينئر ڊاڪٽر ڦورن جي فائرنگ ۾ قتل، 25 لک روپيا ڦر

ڪلفٽن تين تلوار جي ويجهو ڪار ۾ فائرنگ جي نتيجي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار زخمي ٿي پير

ڪيس ويجهي خانگي اسپتال نيو ويو جتي هو فوت ٿي ويو. لاش کي ڪاني قانوني ڪارروائي لاءِ جناح اسپتال منتقل

واقعي وقت بينڪ جي ڪارڊ پٽ ڦورن ٽي فائرنگ ڪئي ۽ ڦر فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا

ڪراچي (رپورٽ : راجب ڪاها) ڪراچي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار قتل ڪيس ڪلفٽن ٽين تلوار جي رهاڪو

ٽي فائرنگ جي نتيجي ۾ ڊاڪٽر آڪاش ڪمار ڪاني وڌيڪ تفصيل رپورٽ طلب

قر ڪري فرار ٿي ويا واقعي جي هڪ رڪن

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحه2

ڪاچو وزير ضياءُ الحسن لنجار ٻاران ڊاڪٽر جي قتل ۽ ڦرٽ واقعن جي ريورٽ طلب ڪري ورتي

ڪراچي : سنڌ جي ڪهر ڪاني وارو وزير

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحه2

وڏي وزير ڦر ڦورن فائرنگ ۽ ڊاڪٽر جي قتل جو نوٽيس ورتو، ريورٽ طلب

ڪراچي: سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحه2

آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍ واقعي جو نوٽيس ورتو ۽ ڊي آءِ جي کان تفصيلي رپورٽ طلب

بقایا | 1 | روزنامچہ صفحہ

جی جنابی کے حوالے سے خاص تحریر پیش کی۔ اس کے بعد ایک مختصر وقفہ ہوا۔ وقفے کے بعد حمایت علی شاعر کی شاندار تقریر ہوئی۔ انہوں نے اپنی تقریر میں کہا کہ ہم آزادی کے بعد سے اب تک ہر سال 14 اگست کو یوم آزادی تو مناتے ہیں لیکن ہم نے کبھی یہ نہیں سوچا کہ آزادی کا مطلب کیا ہے۔ آزادی کا مطلب یہ ہے کہ ہم اپنے فیصلے خود کریں۔ ہم اپنے ملک کے مالک بنیں۔ ہم اپنے وسائل پر اختیار حاصل کریں۔ ہم اپنی تقدیر کے خود ذمہ دار ہوں۔ لیکن افسوس کہ ہم آج بھی اپنے فیصلے خود نہیں کرتے۔ ہم آج بھی دوسروں کے محتاج ہیں۔ ہم آج بھی اپنے وسائل پر اختیار نہیں رکھتے۔ ہم آج بھی اپنی تقدیر کے مالک نہیں ہیں۔ یہ ہے ہماری آزادی کا اصل چہرہ۔ یہ ہے ہماری آزادی کا اصل مطلب۔ انہوں نے کہا کہ ہمیں اپنے بچوں کو یہ بتانا ہوگا کہ آزادی صرف جھنڈا لہرانے کا نام نہیں ہے۔ آزادی صرف ترانے گانے کا نام نہیں ہے۔ آزادی صرف جشن منانے کا نام نہیں ہے۔ آزادی ایک ذمہ داری ہے۔ آزادی ایک امانت ہے۔ آزادی ایک عہد ہے۔ آزادی ایک وعدہ ہے۔ اور یہ وعدہ ہمیں اپنے آپ سے کرنا ہے۔ یہ وعدہ ہمیں اپنے ملک سے کرنا ہے۔ یہ وعدہ ہمیں اپنے لوگوں سے کرنا ہے۔ یہ وعدہ ہمیں اپنے مستقبل سے کرنا ہے۔ انہوں نے کہا کہ ہمیں اپنے بچوں کو یہ بتانا ہوگا کہ آزادی کا مطلب کیا ہے۔ آزادی کا مطلب یہ ہے کہ ہم اپنے فیصلے خود کریں۔ ہم اپنے ملک کے مالک بنیں۔ ہم اپنے وسائل پر اختیار حاصل کریں۔ ہم اپنی تقدیر کے خود ذمہ دار ہوں۔ لیکن افسوس کہ ہم آج بھی اپنے فیصلے خود نہیں کرتے۔ ہم آج بھی دوسروں کے محتاج ہیں۔ ہم آج بھی اپنے وسائل پر اختیار نہیں رکھتے۔ ہم آج بھی اپنی تقدیر کے مالک نہیں ہیں۔ یہ ہے ہماری آزادی کا اصل چہرہ۔ یہ ہے ہماری آزادی کا اصل مطلب

The Daily IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
آڏارو 14 جولاءِ 2026ع

شاهنواز خان جوٽيجو

21هين ورسي

1932-2005

غاص اشاعت

عباس جوٽيجو

گل جوٽيجو

روشن جوٽيجو

سنڌ جو ڪلاسيڪل وڏيرو شاهنواز جوٽيجو

جي ايم ڀڳيو

اڄ اسان جنهن شخصيت جي برسي ملهائي رهيا آهيون اها ڪنهن به تعارف جي محتاج ناهي سنڌ ۽ ان کي ڪلاسيڪل وڏيري ۽ پي تاج بادشاهه جي ٽالهي سان سجاڻيءَ ٽي مرحوم وڏيرو شاهنواز جوٽيجو سال 1932ع ۾ حاجي سنجر خان جوٽيجو جي گهر ۾ جنم ورتو ان مهل ڪنهن کي به خبر نه هئي ته اهو شاهه نواز جوٽيجو وڏو ٽي ماٿيو مٿيادار ۽ راڄن هر ڀريو مڙس ٿيندو . هرهڪ جو اڪابر،ڏاهپ سان سرشار،ديو،بهادر،غريبن جو هڏ ڏوکي ۽ مسڪينن لاءِ چير ڇانو ٿيندو. هن پنهنجي سياسي زندگيءَ جو آغاز 1962ع ۾ بي بي ڊي الڪشن ۾ حصو ورتي ڪيو ۽ ضلعي ساڪڪوڙ ڪائونسل جو ميمبر چونڊيو .ٻيو الله پاڻ طرفان ڏڻل خدا داد صلاحيتن جي ڪري شاهنواز جوٽيجو مملڪتي وزير ۽ سينيٽر پڻ رهيو.پاڻ جڏهن ملڪ جي آڳوڻي وزير اعظم محمد خان جوٽيجو کي الڪشن ۾ هارائي قومي اسيمبليءَ ۾ پهتو ته ڪنهن ٽي ميمبرن ڪيس ڏسڻ پٽي ڇاهيو ته اهو ڪهڙو شاهنواز جوٽيجو آهي جنهن ملڪ جي وزير اعظم کي الڪشن ۾ شڪست ڏني آهي . شاهنواز جوٽيجو نه صرف بهترين سياستدان پر سنڌ جي ثقافت ۽ ڪلچر جو ترالو ڪردار پڻ هو. شوق جي حوالي سان پلن گهوڙن جي خفت جو شوقين هوءِ ڪيترائي پلا گهوڙا سندس اوطاق لڳي رٽان ۽ بڏل هوندا هئا . ميلن ملاکڙن جو شوقين ۽ ڪڇهرين جو ڪڙيدر هو. شاهنواز جوٽيجوسياست جي حوالي سان پاڻ رفاقتي پارٽيءِ ۾ هوندي به هميشه نه صرف سنڌ جي حقن جي گاڏهه ڪئي پر عملي جدوجهد ۾ به شامل رهيو.شاهنواز جوٽيجو جنهن کي ماٿهه ڪلاسيڪل وڏيريءِ پي تاج بادشاهه جي نالن سان به سڏين ٿا پنهنجي ارڙي طبعيت ۽ سچائيءَ ڪري زندگيءَ جو گهڻو حصو جيل ۽ گذاريو .هو پهريون پيرو 1975ع ۾ پٽي صاحب جي دور ۾ ڊي پي آر تحت بن سالن تائين جيل ۾ رهيو.ضياالحق جي دور ۾ شهيد پٽ مٿان شادي نه ڏيئ تي حن جي ڪيس ۾ 4 سال جيل ڪاٽيو .1981ع ۾ مشهور جهاز هاءِ جيڪ ڪيس ۾ هڪ سال ۽ ايئر آردي تحريڪ ۾ ڏيڍ سال جيل ۾ رهيو جام صادق بارن ب پ جڏي سائس گڏجي کان انڪار ٽي ايئر ڪيو ايئر ڪارڪنن جي قتل ڪيس ۾ ڏيڍ سال جيل پوڳيو .ڪالا باغ ٻڌر خلاف رسول بخش پليجو جي سڏ تي پٽ شاهه ۽ احتجاج دوران پڻ گرفتار ٿيو.هن پٽ صاحب جي دور کان مشرف دور تائين جيل ڪاٽيا پر ڪڏهن به پنهنجن اصولن تي سودبيازي نه ڪئي نه ٽي سنس حرصلا ڪڏهن ڪمزور ٿيا .بقول سنڌس هڪ پراڻي ويجهي نوڪر مرحوم مولا بخش عرف مولو جي ته صاحب جو ٻيڪ هميشه تيار هوندو هو جنهن ۽ ڪٻهه رڳو ڪپڙن جا ۽ ٻيو ضروري سامان پيل هوندو هو ۽ جونڊ هو ته الاهي ربي ان لاءِ اڳي ٽي بندوبست ٿيل هجي .پاڻ نه صرف باهر ٻر جيل ۽ ٻه ڀيرين جا فيصلا ڪندو هو . شاهنواز جوٽيجو فيصلن جي امين طور مشهور هو ۽ سنس ڪيل فيصلا اڄ ٻه تاريخ جو حصو آهن .هن فيصلن جي شروعات ڳوٺ و هڪ انبڙي جوري جي فيصلي سان ڪئي پوءِ ته راڄن جا فيصلا ڪيا.هن جا فيصلا سنڌ بلوچستان سميت سموري ملڪ ۾ مشهور هئا.شاهنواز جوٽيجو قبائلي تڪرارن جي خاتمي لاءِ وڏو ڪردار ادا ڪيو ۽ فيصلن و امين طور شامل ڪيندو هو .سنس ڪيل تاريخي فيصلن مان ڪٻهه فيصلا هر آهن جن ۾ جتوئي مهر تڪرارجن ڪلمري تڪرار،مارفاڻي ٻروهي تڪرار،مهر جاڇڙ تڪرار جن ۾ هن 100_ خرچن ۽ وڏيڪ حاتمين کي ضايع ڪيئ ڪان پڻ بچايو . هتي ايتري وت اڪثر فيصلن ۾ انهن ڪيندڙآهي ٻن ڏرين ۽ تڪرار جي نبيري لاءِ فيصلو ڪندڙ پنهنجي ڏرين جا امين مقرر ڪندو آهي ۽ پوءِ فيصلو ڪندو آهي ٻر شاهنواز جوٽيجو پنهنجي ڏرين جو پاڻ امين هوندو هو. سنڌس حياتي ۽ گوٺ سنجر جوٽيجو ۽ هر جمع؛ آجر ٽي فيصلن لاءِ ماٿهن جا ميڙ منڊ هوندا هئا سنڌس ڪيل فيصلن ڪي ڏاڏين آگرين اڄي ديون ، مرحوم شاهنواز جوٽيجو غريب سان هميشه پيار جو رشتو رکيو.ه غريبن لاءِ ڏاڍن آڏو ڍال جو ڪردار ادا ڪيو.هو ٽي سبب آهي جو فوت ٿيئ کان اڳ پنهنجي اولاد لاءِ جيڪا وصعيت لکي آهي ان ۾ جيڙ آهي ته غريب عوام منهنجو سرمايو.هي اميد جي پيٽ ۾ غريب وڏيڪ همدرد آهن جيڪي مرڻ کان پوءِ چار ڳوڙها ضرور ڳاڙيندا جنهن جو واضح ثبوت اسان سنڌس وفات تي ڏٺو جنهن جي جنازي نماز ۽ ايئر ته ماٿهو هڪا جنهن جو ضلع سانگهڙ جي تاريخ ۽ مڪال نڊ ملهي آسان رستن تي نه صرف مرڻ ۾ عورتن کي به روڊيندي ڏٺو جيڪي منظر اڄ به ميديا وت ضرور محفوظ هوندا.

شاهنواز جوٽيجو عوام سان ايترو ته پيار ڪندو هو جو پنهنجي اولاد کي چٽي ويو ته راڄ ٽوهان جو خزانو آهي ان کي نه وڃائجو .غريبن جي هميشه مدد ڪجوءِ ڏاڍ ن آڏو ڪڏهن نه جهڪجو. شاهنواز جوٽيجو 14 جولاءِ سال 2005 ع جي نهاڪي ڏينهن تي اسان کان ويڙجي ويو پر 21 سال گذرڻ باوجود اڄ به هر ماٿهن جي دلين ۾ زندهه آهي

آلدين شوڪين کي جيڪر هاڻي ب پ جو سينيٽر پڻ آهي ، ب پ جي مضبوط اميدوار آڏو ڪرائي ايم پي اي ٻڌايوته ان وقت ماٿهن ڪي ڏاڏين آگرين اڄي ديون ، مرحوم شاهنواز جوٽيجو غريب سان هميشه پيار جو رشتو رکيوءِ غريبن لاءِ ڏاڍن آڏو ڍال جو ڪردار ادا ڪيو.هو ٽي سبب آهي جو فوت ٿيئ کان اڳ پنهنجي اولاد لاءِ جيڪا وصعيت لکي آهي ان ۾ جيڙ آهي ته غريب عوام منهنجو سرمايو.هي اميد جي پيٽ ۾ غريب وڏيڪ همدرد آهن جيڪي مرڻ کان پوءِ چار ڳوڙها ضرور ڳاڙيندا جنهن جو واضح ثبوت اسان سنڌس وفات تي ڏٺو جنهن جي جنازي نماز ۽ ايئر ته ماٿهو هڪا جنهن جو ضلع سانگهڙ جي تاريخ ۽ مڪال نڊ ملهي آسان رستن تي نه صرف مرڻ ۾ عورتن کي به روڊيندي ڏٺو جيڪي منظر اڄ به ميديا وت ضرور محفوظ هوندا.

شاهنواز جوٽيجو عوام سان ايترو ته پيار ڪندو هو جو پنهنجي اولاد کي چٽي ويو ته راڄ ٽوهان جو خزانو آهي ان کي نه وڃائجو .غريبن جي هميشه مدد ڪجوءِ ڏاڍ ن آڏو ڪڏهن نه جهڪجو. شاهنواز جوٽيجو 14 جولاءِ سال 2005 ع جي نهاڪي ڏينهن تي اسان کان ويڙجي ويو پر 21 سال گذرڻ باوجود اڄ به هر ماٿهن جي دلين ۾ زندهه آهي

پاران: وڏيرو محمد خان جوٽيجو

فري استائل ۽ ڪلاسيڪل وڏيرو

شاهنواز

جوٽيجو سنڌ جو فر استائل ۽ ڪلاسيڪل وڏيرو

عبدالقادر جوٽيجو

نهايت سچو ۽ ڪرو ماٿهو ۽ سنڌ جي ثقافتي روايتن جو اميين هو هن پنهنجي سموري زندگي ۾ ڪنهن جي به ڪاڻ نه ڪيڍي ۽ اهوئي سبب هو ته هو ڪڏهن ناڪر ۽ ته ڪڏهن ٻري ۽ رهيو ۽ ڪڏهن به پنهنجي اصولن ۽ اعليٰ آدرشن تان هٽ نه ڪنيائين سنڌس زندگي جا ڪيترائي رخ هٿا ۽ هو انهن سمورن پهلون تي هميشه ثابت قدم رهيو سنڌس زندگي جو هڪ رخ ادب ۽ ڪتابن ڏانهن ڇاهه ۽ لاڙو به هو ۽ سنڌس ذاتي ڪمري ۾ هڪ عاليشان لائبريري به هئي جنهن ۾ الاهي سارا ڪتاب موجود هٿا شاهنواز جوٽيجي جهڙا گهٽ ماٿهو پيدا ٿيندا آهن جيڪي هڪ ئي وقت مختلف پهلوئن سان پنهنجي ماٿهن ۽ سماج تي اثرانداز ٿيندا آهن هي اهو ماٿهو هو جنهن سان ڪنهن جا ڪيترائيي اختلاف سهي پر هر ماٿهن سنڌس احترام ڪندو هو سنڌس فيصلي ڪي مڃڻ لاءِ پابند هوندو هو. جوٽيجي صاحب جا فيصلا سنڌ جي تاريخ ۾ انصاف ۽ حق جو نهايت اعليٰ مثال آهي جڏهن ته سنڌس ڪيل فيصلا نه رڳو سڪڻا فيصلا آهن پر انهن ۾ سنڌ ثقافت ۽ سنڌي ماٿهن جي نفسيات جي جهلڪ چٽي ڏسڻ ۾ ايندي آه اهوئي سبب آهي جو سموري سنڌ ۾ سنڌس فيصلا گهڻا مشهور ٿيا. سنڌي ٽوپي سنڌس سجاڻيب هئي ڏيهه توڙي پرڏيهه ۾ پڻ سنڌي ٽوپي جي سجاڻيب رهيو گهوڙي سواري ۽ هر نسل جا گهوڙا پالڻ ۽ سنڌس شوق رهيو ان ڪري ٽي سنڌس نالو سنڌ جي ثقافتي ۽ روايتي حوالن سان سجاڻيو رهي ٿو هو تمام وڏو ماٿهو هو هن جهڙا ماڻهن مارينڊ قبيلاڻي تڪرارن جي جرڳن ۾ پڻ سنڌس وچوڑي تي نه رڳو روشن الدين ، محمد خان ڇاهجهان، گل جهانگير ۽ بين گهڻ پاتيون لڙڪن جون نديون وهاين هيون پر ان ڏهاڙي تي جنازي ۾ شرڪت لاءِ آيل هزارين ماڻهن جي اڪڙين مان آب جاري هو مخدوم محمد امين فهيم کان ولي گل محمد جڪراڻي تائين بشير خان قريشي کان ولي عبدالحڪيم ڪوسي تائين سياڻي جي اکين ۽ لڙڪ لڙي آيا هٿا هر ڪو هڪ ٻئي کي صبر جي تلقين ڪري رهيو هو پر صبر ايڇ نه ڪيئن ايڇ چو نه راڄر رات رسي ويو هو ۽ من جي موميل کي مات ڪرائيچ نه نه ڪيترو.

اڄ جڏهن جوگين کي جاهن چڏي پورا ورهيه گذري ويا آهن ۽ پويان سسئي ۽ سور هميشه رينا پاڻ پتنين تڏهن به سنجر جوٽيجو جي ڳوٺ وتان لنگهندڙ مسافر پل مان ٽي سهي پر ڪنهن واٽهوڑ کان اهو پڇي ويندو آهي ته وڏيرو اوطاق تي آهي يا نه ؟ پوءِ پنهنجي غلطي جو احساس ڪندي پنهنجن مان ڪنڊڙ مرتين ڪي روڪڻ جي ڪوشش ڪندو آهي حيرتڀريڪ وڏيري شاهنواز جوٽيجي جي ڪنڌب سنڌس وجڻ بعد پنهنجو پاڻ ڪجهه ستيلائيز آهي هي راڄ پاڻ ڪي ته منهن ڏين ٿا. سياست ۾ پڻ سرگرم آهن اوطاق تي محمد خان فيصلا به ڪري ٿو پر شاهنواز جن سڪون لاهڻ ۽ ايڌا به سمو ڪهڙي آديسي ايٽي ويا مڙهيون مون مارين دعا آهي ته ڄاچو جنت جي ڪنهن جڙاڙ ڏار محل ۾ سڪ سڪون ۽ شانتي سان رهڻو ٿئي ۽ سڪار جون ڏعاڻون ۽ امن جون پوءِ فيصلو ڪندو آهي ٻر شاهنواز جوٽيجو پنهنجي ڏرين جو پاڻ امين هوندو هو. سنڌس حياتي ۽ گوٺ سنجر جوٽيجو ۽ هر جمع؛ آجر ٽي فيصلن لاءِ ماٿهن جا ميڙ منڊ هوندا هئا سنڌس ڪيل فيصلن ڪي ڏاڏين آگرين اڄي ديون ، مرحوم شاهنواز جوٽيجو غريب سان هميشه پيار جو رشتو رکيوءِ غريبن لاءِ ڏاڍن آڏو ڍال جو ڪردار ادا ڪيو.هو ٽي سبب آهي جو فوت ٿيئ کان اڳ پنهنجي اولاد لاءِ جيڪا وصعيت لکي آهي ان ۾ جيڙ آهي ته غريب عوام منهنجو سرمايو.هي اميد جي پيٽ ۾ غريب وڏيڪ همدرد آهن جيڪي مرڻ کان پوءِ چار ڳوڙها ضرور ڳاڙيندا جنهن جو واضح ثبوت اسان سنڌس وفات تي ڏٺو جنهن جي جنازي نماز ۽ ايئر ته ماٿهو هڪا جنهن جو ضلع سانگهڙ جي تاريخ ۽ مڪال نڊ ملهي آسان رستن تي نه صرف مرڻ ۾ عورتن کي به روڊيندي ڏٺو جيڪي منظر اڄ به ميديا وت ضرور محفوظ هوندا.

شاهنواز جوٽيجو عوام سان ايترو ته پيار ڪندو هو جو پنهنجي اولاد کي چٽي ويو ته راڄ ٽوهان جو خزانو آهي ان کي نه وڃائجو .غريبن جي هميشه مدد ڪجوءِ ڏاڍ ن آڏو ڪڏهن نه جهڪجو. شاهنواز جوٽيجو 14 جولاءِ سال 2005 ع جي نهاڪي ڏينهن تي اسان کان ويڙجي ويو پر 21 سال گذرڻ باوجود اڄ به هر ماٿهن جي دلين ۾ زندهه آهي

جئ پرڪاش موراڻي

سفر هليا ۽ سنڌس ويڙجي تي نه رڳو روشن الدين ، محمد خان ڇاهجهان، گل جهانگير ۽ بين گهڻ پاتيون لڙڪن جون نديون وهاين هيون پر ان ڏهاڙي تي جنازي ۾ شرڪت لاءِ آيل هزارين ماڻهن جي اڪڙين مان آب جاري هو مخدوم محمد امين فهيم کان ولي گل محمد جڪراڻي تائين بشير خان قريشي کان ولي عبدالحڪيم ڪوسي تائين سياڻي جي اکين ۽ لڙڪ لڙي آيا هٿا هر ڪو هڪ ٻئي کي صبر جي تلقين ڪري رهيو هو پر صبر ايڇ نه ڪيئن ايڇ چو نه راڄر رات رسي ويو هو ۽ من جي موميل کي مات ڪرائيچ نه نه ڪيترو.

اڄ جڏهن جوگين کي جاهن چڏي پورا ورهيه گذري ويا آهن ۽ پويان سسئي ۽ سور هميشه رينا پاڻ پتنين تڏهن به سنجر جوٽيجو جي ڳوٺ وتان لنگهندڙ مسافر پل مان ٽي سهي پر ڪنهن واٽهوڑ کان اهو پڇي ويندو آهي ته وڏيرو اوطاق تي آهي يا نه ؟ پوءِ پنهنجي غلطي جو احساس ڪندي پنهنجن مان ڪنڊڙ مرتين ڪي روڪڻ جي ڪوشش ڪندو آهي حيرتڀريڪ وڏيري شاهنواز جوٽيجي جي ڪنڌب سنڌس وجڻ بعد پنهنجو پاڻ ڪجهه ستيلائيز آهي هي راڄ پاڻ ڪي ته منهن ڏين ٿا. سياست ۾ پڻ سرگرم آهن اوطاق تي محمد خان فيصلا به ڪري ٿو پر شاهنواز جن سڪون لاهڻ ۽ ايڌا به سمو ڪهڙي آديسي ايٽي ويا مڙهيون مون مارين دعا آهي ته ڄاچو جنت جي ڪنهن جڙاڙ ڏار محل ۾ سڪ سڪون ۽ شانتي سان رهڻو ٿئي ۽ سڪار جون ڏعاڻون ۽ امن جون

راڄ، پاڻ ڪ، بهترين سوار، سڃيت منصف، ڳالهه جو ڪرو ۽ شوقين مڙس طور مشهور ٿيو. سندس شهرت جاڪيئي ڪارڻ هٿا هو پڻ ڪهوڙن جو شوقين هو ميلن ملاکڙن جي جان رهيو سڃي سنڌ ۾ سندس فيصلا اصل مڃڻ ٿي ٽڪ وانگر ليکيا ويندا هٿا اڄ تائين ڪڏهن به ڪنهن به انهن مان نه ڪس ڪيڍي جي ڳالهه ناهي ڪئي سندس اوطاق ٻارهڙيي آباد هئي ماٿهن جا رٽس ميڙا منڊ هوندا هٿا هرڪو مان لهندو هو جڏهن مرحوم شاهنواز جوٽيجو جرڳن ۽ ويهندو هو ته سندس شخصيت جو ڏنگ ٽي ترالو ٽي ويندو هو سندس تز ۽ تيز سوال جوابدارن توڙي فريادين جو متين منهنجائي ڪين سهڻ اوڳاڻڻ تي مجبور ڪري ڇڏيندا هٿا هو ورهين کان انڪيل مامرا جيڪي ست ڇ قري وانگر منجهي پوندا هٿا چيتي وڃائي حل ڪري ڪيو ۽ پاڻي ڏار ڪري ڏيندو هو سندس آڏو ويڙل جوابدار سندس سوالن جي طوفان ۽ گهيرچي ڪنهن مشين وانگر حقيقتون بيان ڪرڻ لڳندا هٿا ۽ هر ڏوهه جو وار مڪڙ مان انين ڪديڍ ڏيندو هو جو جوابدار توڙي فريادي جي ڏنڊين آگرين اڄي ويندڙين هيون جڏهن سزا ٿي ڳالهه اڄي پرندي هئي ته وري سندس وري فيصلا ۾ اصل اڳرا هوندا هٿا جو هرڪو واه واه ڪري اٿندو هو هن ڪيٽي ويران ويڙها آباد ڪيا. ڪيترن ٽي رٽن کي پاڪرن پارائي ڪير ڪنڌ ڪيو هزارين ڇوريون ۽ نڪچين مرٽايون. ڪارنهن جي الزام کان ولي قبيلاڻي جهيڙن تائين معاملا سندس ڪچهري ۾ ڪيترائي ڏينهن ۽ راتيون گذاريو ۽ ڪيترن ڏينهن جا ڏينهن ۽ راتيون ڪچهري ۾ ڪٽيون

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
متحدہ عرب امارات ہر قیمت 2 درھم - سعودی عرب ہر 2 ریال
ABC CERTIFIED
ایڈیٹر انچیف و پبلشر: ڈاکٹر اسد عابد
عبرت
روزنامہ
ہی اخبار پڑھ کر شعور عمل سوچ وفہم پیدا ہوتی ہے مال چوری عبرت گیر، آگ، پانی، بیماری جس وجہ عبرت بلانگ گلف جہاز ڈوبنا، مال جلنا، ہوش اڑانے والی خبریں عبرت ہی ہیں عبرت عاقلاں را بہ اشارت کند، دانا را بہ کنایہ، روزنامہ عبرت ہی کا کارنامہ ہے
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Khi. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibrat@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

اگاڑو 14 جولاءِ 2026ء

وڌندڙ آبادي، محدود وسيلا ۽ رياستي ذميواري

پاڪستان هن وقت جن وڏن قومي چئلينجن کي منهن ڏنڻي رهيو آهي، انهن مان سڀ کان وڌيڪ اهميت رکندڙ آبادي سان لاڳاپيل آهي. آبادي جو تيز رفتار وڌڻ ڪنهن به ملڪ لاءِ قيمتي انساني سرمايو هوندي آهي پر جڏهن اُن جي واڌ رياست جي وسيلن، منصوبابندي ۽ انتظامي صلاحيت کان وڌي وڃي ته اها ترقيءَ بدران ڪيترن ئي معاشي، سماجي ۽ انتظامي بحرانن جو سبب بڻجي ٿي. افسوس جو پاڪستان ۽ آبادي ۽ جي واڌ ويجهه جي رفتار ايتري تيز ٿي جيڪي آهي جو ملڪ جا موجوده وسيلا ۽ بنيادي سهولتون اُن جو بار ڪٿن کان قاصر نظر اچن ٿا. ماهرن موجب ملڪ ۾ آبادي ۽ جي سالياني واڌ جي شرح لڳ ڀڳ 2.55 سيڪڙو آهي، جڏهن ته ڪل آبادي 25 ڪروڙ 72 لک جي لڳ ڀڳ ٿي چڪي آهي. شرح پيدائش جي لحاظ کان پاڪستان ڏکڻ ايشيا جو سڀ کان وڌيڪ شرح پيدائش رکندڙ ملڪ بڻجي چڪو آهي. جا نهايت ڳڻتيءَ جوڳي صورتحال آهي. تيزيءَ سان وڌندڙ آبادي ۽ جا اثر زندگيءَ جي هر شعبي تي پڻ محسوس رهيا آهن. تعليم، صحت روزگار، رهائش، صاف پاڻي خوراڪ ۽ توانائيءَ جهڙن شعبن ۾ آڇ ڏيڻ ۾ ڏاڍا موجود هوء ۽ آبادي ۽ ۾ مسلسل اضافي انهن مسئلن کي وڌيڪ سنگين بڻائي ڇڏيو آهي. هر سال لکين نوجوان روزگار جي مارڪيٽ ۾ داخل ٿيندا آهن، پر معيشت انهن کي ايترا روزگار پيدا ڪرڻ ۾ ناڪام رهي ٿي. نتيجي ۾ بيروزگاري، غربت، سماجي بيچيني ۽ ڏوهن جي شرح ۾ اضافو ڏسڻ ۾ اچي رهيو آهي. جيڪڏهن آبادي ۽ جي واڌ تي ضابطو نه آڻيو ويو ۽ مستقبل ۾ اهي مسئلا اڃا به وڌيڪ خطرناڪ شڪل اختيار ڪري سگهن ٿا.

آبادي ۽ جي ضابطي آڻڻ لاءِ حڪومتي طرفان وقت بوقت پاليسيون ۽ پروگرام متعارف ڪرايا ويا. پر انهن جا نتيجا اميدن موجب سامهون نه اچي سگهيا. خاص ڪري اها آبادي ۽ جي بهبود ۾ ناڪاميءَ جو هڪ وڏو سبب مالي انتظاميءَ ۽ فني مسئلن جو شڪار آهن. ڪيترن ئي علاقن ۽ خاندانن منصوبابنديءَ جون سهولتون محدود آهن. جڏهن ته عوام ۾ آگاهي پيدا ڪرڻ ۾ اڃا به موثر مهم ۽ هلائي ڏني آهي. ان جو نتيجو اهو نڪتو آهي ته آبادي ۽ جي واڌ جي رفتار ڪجهڻ بدران برقرار رهي آهي. آبادي ۽ جي تيزيءَ سان واڌ صرف انڪن آگين جو مسئلو ناهي، پر اهو قومي ترقيءَ معاشي استحڪام ۽ انساني خوشحاليءَ سان سڌو سنئون ڳنڍيل آهي. جڏهن اسڪولن، اسپتالن، روڊن، رهائشي منصوبن ۽ پين بنيادي سهولتن جي منصوبابندي ڏاڍي وڌيڪ آبادي ۽ لاءِ ڪئي وڃي ٿي ڪجهه سال کان گهٽي وڌي وڃي ٿي پر ان سان گڏ صحت ۽ تعليم جي شعبن ۾ ڪيل ترقي ۽ جا ڪجهه فائدا ٿيا هئا، سي سڀ ڦري ويا آهن. ڇو ته ان سان گڏ آبادي ۽ جي بهبود واري ادارن جي ڪارڪردگي ۾ به گهٽتائي آئي آهي. ان جو بنيادي سبب اهو آهي ته اسان وٽ حڪومتي تبديلين جي ڪري ڪيل ڪوششون مسلسل نه هلي سگهيون ۽ ڪيترا ئي منصوبا اڌ ۾ ئي بند ٿي ويا. ان کان علاوه ڪرپشن ۽ بدانتظامي به ڪيترن ئي منصوبن جي ناڪاميءَ جو سبب بڻيا آهن.

ضرورت اڄ ڳالهه جي آهي ته حڪومت آبادي ۽ جي مسئلي کي رڳو صحت کاتي يا آبادي ۽ جي بهبود واري شعبي تائين محدود نه رکي، پر ان کي قومي ترقيءَ جي جامع حڪمت عملي جو اهم حصو بڻائي. خانداني منصوبابنديءَ بابت آگاهي مهمن کي وڌيڪ اثرائتو بڻائڻ، عورتن ۾ تعليم کي هڪ وڏي ترقي ۽ هلائي ڏني آهي. ان جو نتيجو اهو نڪتو آهي ته آبادي ۽ جي واڌ جي رفتار ڪجهڻ بدران برقرار رهي آهي. آبادي ۽ جي تيزيءَ سان واڌ صرف انڪن آگين جو مسئلو ناهي، پر اهو قومي ترقيءَ معاشي استحڪام ۽ انساني خوشحاليءَ سان سڌو سنئون ڳنڍيل آهي. جڏهن اسڪولن، اسپتالن، روڊن، رهائشي منصوبن ۽ پين بنيادي سهولتن جي منصوبابنديءَ ڏاڍي وڌيڪ آبادي ۽ لاءِ ڪئي وڃي ٿي ڪجهه سال کان گهٽي وڌي وڃي ٿي پر ان سان گڏ آبادي ۽ جي بهبود واري ادارن جي ڪارڪردگي ۾ به گهٽتائي آئي آهي. ان جو بنيادي سبب اهو آهي ته اسان وٽ حڪومتي تبديلين جي ڪري ڪيل ڪوششون مسلسل نه هلي سگهيون ۽ ڪيترا ئي منصوبا اڌ ۾ ئي بند ٿي ويا. ان کان علاوه ڪرپشن ۽ بدانتظامي به ڪيترن ئي منصوبن جي ناڪاميءَ جو سبب بڻيا آهن.

نئين دور جا نوان فيصلا

ميڙ اڪبر علي ٽالپر

ڪاهي هن هن جي ٻاهر ياس ٽيڪ وقت اسمبليءَ ميمبرن پاڻ ۾ پڙهيو هو يا پڙهي ڏڪيائين. جڏهن ته مذڪوره ٻئي ڏينهن ميمبرن کي ٻڌايو ويو ته هاڻ سينيٽ ۾ پاڻ ٽيڪ لاءِ ٻهڙو ٿي وڃڻ ڪري ڪنهن کي ٻڌائڻ جي ضرورت ناهي. ڪيترن ئي ميمبرن ڪي ٻڌايو ته هاڻ

CLASSIFIED ADVERTISMENT

کورٹ نوٹیسز

عدلت و جائے قیضی / کارپوں جج II فاضی احمد
(زیرو جائے قیضی ملی کوٹس)
فیصلی نمبر 144 مؤرخہ 15 جولائی 2026
اعلیٰنات احمد بنام زمینی دیگر وصولی بابتی 1,000,000/- روپے۔ مدعیات نالہٰ از قلمات حسب بالا پابندیٔ بخلاف۔ مدعیات نالہٰ از شاہ سریر جریر مقدمہ ہذا عنایت مکانوں نزد پلاٹ نمبر 8 سید شاہد شاہ ولد ۔۔۔ پابندیٔنوٹس

نالثی ماتبن رسیدہ نہ ہونے پر نالثی ماتبن کے خلاف یکطرفہ کارروائی ہوگی۔
جیش د ماتبین وفاینامہ نوٹس ہذا کی تعمیل کنندہ نوٹس ہذا کی تعمیل کنندہ نوٹس ہذا کی تعمیل کنند

گمبٹ ویجھرتي سال اڳ پريمر پرٽو ڪنڊرَ نوجوان هٿياربندن جي فائرنگ ۾ قتل

حسين پاٽو لنڪ روڊ تي گهر جي ٻاهران ٻيڏل 27 ورهين جي آفتاب علي کي هٿياربند قتل ڪري فرار ٿي ويا

اطلاع ملڻ پويان پهچي نوجوان جو لاش ڪٻائيي اسپتال ۾ منتقل ڪيو ويو

مقتول نوجوان ٽي سال اڳ صائمہ برڦي سان پيار جي پرڻو ڪيو هو ۽ هڪ ڌيءَ آهي ڪيس ان جي مائٽن قتل ڪيو آهي: وارث

گمبٹ (رپورٽ: سيد حسين ڪاظمي) اڪبري ڪالوني جي حد ۾ حسين پاٽو لنڪ روڊ تي آفتاب علي کي نامعلوم هٿيارن فائرنگ

پوليس ٽيم جائي وقوعا تي معائنو ڪري رهي آهي

پوليس ٽيم جائي وقوعا تي معائنو ڪري رهي آهي

پولس ٽيمن ڪاروائي شروع ڪري ڏني آهي. وارث پاڙي وارن ٻڌايو ته مقتول نوجوان ٽي سال اڳ صائمہ برڦي سان پيار جي پرڻو ڪيو هو ۽ هڪ ڌيءَ آهي ڪيس ان جي مائٽن قتل ڪيو آهي: وارث

پوليس ٽيم جائي وقوعا تي معائنو ڪري رهي آهي

گمبٹ لڳ ڪوٺائي پاڻ کي ڦاهو ڏئي آپگهات ڪري ڇڏيو

ڳوٺ مرڪز جان ممڻائي واسي 40 ورهين جي عبدالرشيد انتهائي قدم کنيو

اطلاع ملڻ پويان پهچي ڪٻائي ضروري ڪاروائي بعد لاش ورثا حوالي ڪيو

گمبٽ (ن.ن) ڪڇي جي محمود ڄتا ڪالي جي حد ڪوٽ نور ڀاڻن ممڻائي جو رهواسي گهر جي ٻاهران 40 ورهين جو عبدالرشيد ممڻائي ڦاهو ڏئي خودڪشي ڪري ڇڏي اطلاع ڏي تي پوليس واقعي ڳوٺ هڏ ۽ رسول بڊي ڪالوني ساڻن ڀيٽ ڪري ڇڏيو لاش ڪٻائي تحويل ۾ ڏني. پوليس ٽيمن ڪاروائي بعد لاش ورثا جي حوالي ڪيو ويو. مرحوم جا ڀاءُ ڏاڏا ۽ ٻيا ويجهڙا مائٽ ڪٻائي اسپتال ۾ جمع ٿيا هئا. مرحوم جا ڀاءُ ڏاڏا ۽ ٻيا ويجهڙا مائٽ ڪٻائي اسپتال ۾ جمع ٿيا هئا.

پوليس ٽيم جائي وقوعا تي معائنو ڪري رهي آهي

ڪنڊيرو ويجهو ٽريفڪ حادثي ۾ 4 عورتون سميت 12 ڄڻا زخمي

ٽرڪ متو ٻڌي ۽ جهڙي ڏيئرن ڏاڍن خاتون ۽ ٻين کي اسپتال آندو ويو

گمبٽ (ن.ن) ڪنڊيرو پرسان ڪوٽ مغو ڀاڻي جي حد ۾ ٻن ٻاڦن ۾ ڪاهي جو لنڪ ڏاڙهن ٻڌي ٽرڪ ۽ ڪار ۾ سوار 12 ڄڻا زخمي ٿي پيا جن کي زخمي ٿيل ڪار مان ڪڍي ٻاهر آندو پوءِ ٻنهي ٽرڪ ۽ ڪار کي ٽڪر ڏيڻ سبب ٻنهي ڊرائيورن کي گرفتار ڪري ٽرڪ ۽ ڪار کي قبضي ۾ ورتو ويو آهي. زخمين ۾ سلسلي ۽ زخمي ٿيل ڊرائيور پاڻ ساڻين ٻڌي ڪار